

the Milan Charter

Polish Version

Karta Mediolańska

„Ochrona przyszłości planety oraz prawa przyszłych pokoleń na całym świecie do zdrowego i spełnionego życia, to wielkie rozwojowe wyzwanie XXI wieku. Jeżeli mamy zwiększać swobody społeczne dla obecnych i przyszłych pokoleń, to zrozumienie powiązań pomiędzy zrównoważonym rozwojem środowiska a równością ma zasadnicze znaczenie.”

Human Development
Report 2011

* Niniejszy dokument przetłumaczono na język koreański, hebrajski, japoński, hindi, nowogrecki, perski, polski, portugalski, rumuński, niemiecki, turecki, wietnamski na Uniwersytecie Ca' Foscari w Wenecji.

My mieszkańcy tej planety, podpisujemy niniejszy dokument zwany Kartą Mediolańską, w którym podejmujemy konkretne zobowiązania związane ze społecznym prawem do żywności, które naszym zdaniem powinno być podstawowym prawem każdego człowieka.

Brak dostępu do wystarczającej ilości zdrowej i odżywczej żywności, do czystej wody i źródeł energii, uznajemy za naruszenie godności każdego człowieka.

Uważamy, że wyłącznie nasze wspólne, zbiorowe działanie jako obywateli i obywateli tej planety, wraz z ogółem społeczeństwa obywatelskiego, z przedsiębiorstwami oraz z instytucjami lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi,

pozwole sprostać wielkim wyzwaniom związanym z wyżywieniem, pozwole zwalczyć problem niedożywienia, złego odżywiania się i marnowania żywności, pozwole wspierać i rozpowszechniać równy dostęp do źródeł naturalnych oraz zagwarantuje zrównoważone zarządzanie procesami produkcji.

Podpisując niniejszą Kartę Mediolańską

- my ludzie żyjący dzisiaj bierzemy na siebie odpowiedzialność skierowania naszych wyborów i działań na rzecz ochrony prawa do żywności również przyszłych pokoleń;
- zobowiązujemy się także wpłynąć na decyzje polityczne, które zagwarantują wszystkim równy dostęp do żywności.

Uważamy, że

- wszyscy mają prawo do wystarczającej ilości zdrowej, odżywczej i bezpiecznej żywności dla zaspokojenia własnych potrzeb żywieniowych przez całe życie oraz dla zapewnienia aktywnego życia każdego człowieka;
- żywność ma dużą wartość społeczną i kulturową, wobec czego nie powinna być nigdy środkiem presji politycznej i gospodarczej;
- powinno się zarządzać zasobami planety w sposób równy, rozsądny i skuteczny, tak, aby nie zostały nadmiernie wykorzystane i nie zapewniły korzyści tylko jednej, określonej grupie ludzi na niekorzyść innych;
- dostęp do źródeł czystej energii jest prawem wszystkich ludzi, zarówno dzisiejszych jak i przyszłych pokoleń;
- aby zabezpieczyć i zagwarantować lokalnym populacjom dostęp do zasobów naturalnych oraz ich zrównoważone wykorzystanie, inwestowanie w zasoby naturalne powinno być uregulowane;

- właściwe zarządzanie zasobami wodnymi czyli zarządzanie mające na uwadze relacje między zasobami wodnymi, żywnością a źródłami energii, ma ogromne znaczenie w zapewnieniu wszystkim ludziom prawa do żywności;
- rolnictwo ma bardzo ważne znaczenie nie tylko ze względu na produkcję żywności, ale tworzy również krajobraz, chroni środowisko i terytoria oraz zapewnia różnorodność biologiczną.

Uznajemy za niedopuszczalne, że

- wśród jednostek i społeczeństw panuje nieuzasadniona nierówność co do możliwości, zdolności oraz perspektyw;
- około 800 milionów ludzi cierpi chroniczny głód, ponad dwa miliardy ludzi jest źle odżywionych lub cierpi z powodu braku witamin i minerałów; prawie dwa miliardy osób na świecie ma nadwagę lub cierpi na otyłość; 160 milionów dzieci jest źle odżywionych i jest opóźnionych w rozwoju;
- każdego roku marnuje się lub zostaje zniszczone w procesie produkcyjnym 1,3 miliarda ton żywności dla ludzi;
- każdego roku ginie ponad 5 milionów hektarów lasów, co szkodliwie wpływa na bioróżnorodność oraz na lokalne populacje, i niesie poważne konsekwencje w zmianach klimatycznych;
- zasoby mórz są nadmiernie wykorzystywane: ponad 30% połowu przeznaczanego do handlu nie jest w stanie się odrodzić;
- nie jest jeszcze powszechnie uznana i doceniona ogromna rola kobiet, szczególnie w produkcji rolnej oraz w dietetyce;
- zasoby naturalne łącznie z ziemią, mogą być wykorzystywane wbrew potrzebom i oczekiwaniom lokalnych populacji;
- panuje nadal bieda energetyczna tzn. brak lub ograniczony dostęp do usług energetycznych oraz do niezbyt drogiego, niezanieczyszczającego środowiska oraz nieszkodliwego dla zdrowia sprzętu do wydajnych metod gotowania.

Jesteśmy świadomi, że

- jednym z największych wyzwań ludzkości jest wyżywienie ciągle rozwijającej się populacji bez szkody dla środowiska i tak, aby ochronić i zapewnić zasoby również przyszłym pokoleniom;
- żywność pełni ważną rolę i określa tożsamość każdego człowieka oraz jest jednym z elementów kultury, który oznacza i nadaje wartość określonemu terytorium i jego mieszkańcom;
- istnieje możliwość zapewnienia lepszych warunków dostępu do wystarczającej ilości zdrowej żywności w wielkich aglomeracjach miejskich również dzięki procesom inkluzyjnym i partycypacyjnym wykorzystującym nowe technologie;
- właściwa edukacja żywieniowa począwszy od najmłodszych lat zapewnia zdrowy styl życia i lepszą jakość życia;
- wiedza oraz tradycyjne i zaawansowane sposoby produkcji mają ogromne znaczenie dla wydajności systemów rolnych, począwszy od małych, rodzinnych przedsiębiorstw rolniczych po rolnictwo na skalę przemysłową;
- działalność rolników, hodowców i rybaków ma zasadnicze znaczenie dla naszego żywienia; zarówno jako mali, jak i duzi przedsiębiorcy mają oni takie same prawa i obowiązki w stosunku do swojej pracy;
- wszyscy jesteśmy w pewien sposób powiązani i odpowiedzialni za ochronę ziemi, troskę o terytorium i jego wartość środowiskową;
- morza mają ogromne znaczenie dla zachowania równowagi planety, co wymaga odpowiednich, międzynarodowych działań politycznych: zdrowy i nienaruszony ekosystem morski stanowi dobro całej zbiorowości ludzkiej, również dlatego, że rybołówstwo zapewnia pracę milionom osób, a dla wielu ludzi ryby są jedynym źródłem wysoko odżywczej i dobrej jakości żywności;
- badania naukowe są niezwykle istotne w rozwoju i w integracji tradycji i innowacji: zastosowanie wyników badań naukowych, przy jednoczesnym ciągłym poszanowaniu środowiska oraz bioróżnorodności planety, zapewnia postęp i rozwój;

- aby w sposób zrównoważony sprostać przyszłym wyzwaniom dot. żywienia należy opracować i przedsięwziąć działanie systemowe, wyczułone na problemy społeczne, kulturowe, gospodarcze oraz środowiskowe.

Z całą odpowiedzialnością zobowiązujemy się do przekazania przyszłym pokoleniom zdrowszego, bardziej zrównoważonego oraz opartego na równości świata.

My mieszkańcy tej planety zobowiązujemy się również:

- do świadomej troski o naturę żywności, którą się odżywiamy, do pozyskiwania informacji na temat składników żywności, miejsca jej pochodzenia, sposobu i miejsca produkcji, aby móc dokonywać odpowiedzialnych wyborów;
- do spożywania takich ilości żywności, które zaspokajają wyłącznie nasze potrzeby; do spożycia żywności zanim się zepsuje; w przypadku nadwyżek żywności do przekazania jej innym; do prawidłowego przechowywania żywności;
- do oszczędzania wody podczas różnych czynności zarówno w środowisku domowym jak i w przemyśle;
- do poznawania i ochrony środowiska poprzez swoje odpowiedzialne zachowanie i szlachetne działanie takie jak recykling;
- do promowania edukacji żywieniowej i środowiskowej w kręgu rodzinnym, aby zapewnić świadomy rozwój przyszłych pokoleń;
- do czynnego udziału w tworzeniu zrównoważonego świata dzięki innowacyjnym rozwiązaniom, które są wynikiem naszej pracy, kreatywności i talentu.

Będąc częścią społeczności obywatelskiej zobowiązujemy się:

- do zabrania głosu na wszystkich szczeblach decyzyjnych w celu opracowania projektów bardziej zrównoważonej przyszłości;

- do reprezentowania roszczeń społeczeństwa obywatelskiego w dyskusjach i w procesach kształtowania się polityki publicznej;
- do rozbudowania i zintegrowania międzynarodowej sieci projektów, przedsięwzięć i inicjatyw, które stanowią ważny zbiorowy kapitał;
- do wskazania i zaskarżenia głównych, krytycznych punktów ustawodawstwa różnych krajów, które regulują kwestie związane z przekazywaniem niesprzedanej żywności, a w konsekwencji do odzyskania i do redystrybucji nadwyżek żywności;
- do promowania metod, które zapewniłyby ochronę i wsparcie dochodu takich grup zawodowych jak rolnicy, hodowcy czy rybacy dzięki udoskonaleniu metod organizacji i współpracy, również wśród mniejszych producentów;
- do wsparcia małych, lokalnych producentów jako tych, którzy reprezentują zaawansowaną formę rozwoju; do promowania bezpośrednich relacji pomiędzy producentami, konsumentami oraz środowiskiem lokalnym.

Jako przedsiębiorcy zobowiązujemy się:

- do zastosowania regulacji prawnych w kwestiach społecznych i związanych ze środowiskiem oraz do zapewnienia takich form zatrudnienia, które pozwoliłyby na samorealizację każdego z pracowników;
- do inwestowania w programy badawcze promując szerszy zasięg dostępu do ich wyników, przeprowadzając je w interesie zbiorowości i unikając tym samym sprzeczności między interesem publicznym a prywatnym;
- do promowania zróżnicowanej produkcji rolnej oraz hodowlanej na rzecz ochrony bioróżnorodności i dla zapewnienia właściwego dobrostanu zwierząt;
- do poprawy jakości produkcji, konserwacji oraz logistyki, aby uniknąć (lub wyeliminować) zanieczyszczenie środowiska oraz zminimalizować ilość odpadów, w tym także straty w zasobach wodnych, we wszystkich fazach cyklu produkcyjnego;
- do produkowania i do sprzedaży zdrowych i bezpiecznych produktów spożywczych informując konsumentów o wartości odżywczej produktu, o jego wpływie na środowisko i konsekwencjach społecznych;

- do promowania innowacyjnych rozwiązań, które informowałyby konsumentów o terminie do spożycia produktów zgodnym z jego naturą, jakością i sposobem przechowywania;
- że w celu efektywniejszego planowania popytu uwzględnimy znaczenie kooperacji i umów strukturalnych dot. cyklu produkcyjnego, w szczególności procesu produkcyjnego między rolnikami, producentami i dystrybutorami;
- włączyć się w zrównoważony rozwój, zarówno poprzez innowację procesów, produktów i usług, jak również poprzez zastosowanie i przestrzeganie przepisów kodeksów odpowiedzialności społecznej.

Wobec powyższego, my kobiety i mężczyźni, mieszkańcy tej planety, podpisując niniejszą Kartę Mediolańską, kierujemy swoje prośby do rządów, instytucji i organizacji międzynarodowych, aby zobowiązały się:

- do zastosowania takich regulacji prawnych, które zapewniłyby i wprowadzałyby w życie politykę rolno-żywnościową i prawo do żywności;
- do wprowadzenia zmian w prawodawstwie na rzecz ochrony gruntów rolnych w celu uregulowania inwestowania w surowce naturalne i w celu ochrony lokalnych społeczności;
- do promowania tematu zdrowego żywienia na forach międzynarodowych oraz w trakcie rozmów międzyrządowych, zapewniając efektywne i konkretne wprowadzenie w życie zobowiązań na arenie krajowej, zapewniając także koordynowanie prac w tym zakresie w wyspecjalizowanych organizacjach międzynarodowych;
- stworzyć otwarty, międzynarodowy system handlu oparty na wzajemnie przyjętych zasadach, system pozbawiony wszelkiej dyskryminacji, który byłby w stanie wyeliminować nieprawidłowości, które ograniczają rezerwy żywności, system, który w ten sposób mógłby zapewnić lepsze, globalne bezpieczeństwo żywieniowe;
- uznać żywność za dziedzictwo kulturowe i chronić je przed fałszerstwem i oszustwem oraz przed niewłaściwymi praktykami handlowymi; docenić, dzięki

przejrzystym normom prawnym, pochodzenie i oryginalność wyrobów żywnościowych;

- sformułować precyzyjne, zrozumiałe i łatwe w zastosowaniu zasady i przepisy prawne dot. kwestii żywności i bezpieczeństwa środowiska i żywności;
- walczyć i wyeliminować zarówno formy pracy nieletnich jak i pracę nielegalną w sektorze rolno-spożywczym;
- do stworzenia ponadnarodowej struktury, która zajmowałaby się zbieraniem i analizą informacji na temat przestępstw w procesach rolno-spożywczych oraz która umocniłaby współpracę przeciwko bezprawiu;
- przełożyć korzystne praktyki/działania na politykę publiczną i pomoc w rozwoju, które odpowiadałyby potrzebom lokalnym i nie byłyby wyłącznie doraźną akcją pomocową w stanach wyjątkowych, ale byłyby skierowane na rozwój zrównoważonych systemów żywienia;
- do promowania globalnych umów związanych ze strategiami żywnościowymi na terenach miejskich i wiejskich dot. zrównoważonego rozwoju oraz dostępu do zdrowej i odżywczej żywności; umowy miałyby angażować zarówno wielkie aglomeracje miejskie, jak i tereny wiejskie;
- zwiększyć środki przeznaczane na badania, na rozpowszechnianie ich wyników, na kształcenie i informację;
- do wprowadzenia lub zwiększenia godzin nauczania w szkołach programów edukacji żywieniowej, wychowania fizycznego, zajęć o środowisku, promując tym samym znajomość i wymianę między różnymi kulturami odżywiania się, począwszy od tradycyjnych, lokalnych produktów;
- do podjęcia odpowiednich środków oraz do prowadzenia takiej krajowej polityki zdrowotnej, która promowałaby zrównoważone i zdrowe diety i która zredukowałaby nierówności w odżywianiu się, ze szczególnym uwzględnieniem takich osób jak kobiety w ciąży, osoby starsze, noworodki, dzieci i chorzy czyli osoby wymagające szczególnej troski jeżeli chodzi o odżywianie się, prawidłowe nawilżenie oraz higienę;
- do promowania równego dostępu małych producentów oraz mniej uprzywilejowanych grup społecznych, do żywności, ziemi, kredytu, do kształcenia, energii i technologii;

- wspierać i pomagać słabszym warstwom społeczeństwa, także poprzez koordynowanie działań przedstawicieli sektora odzysku oraz darmowej dystrybucji nadwyżek żywności;
- włączyć temat strat w sektorze żywnościowym i w środowisku wodnym do zadań gospodarki krajowej i międzynarodowej poprzez publiczne i prywatne inwestycje na rzecz skuteczniejszych systemów produkcyjnych;
- podkreślić znaczenie różnorodności biologicznej zarówno na poziomie lokalnym jak i globalnym, także dzięki wskaźnikom, które określają nie tylko jej wartość biologiczną, ale także wartość gospodarczą;
- w sposób kompleksowy i dynamiczny zająć się kwestią wzajemnych relacji między energią, wodą, powietrzem i żywnością, podkreślając ich zasadnicze powiązanie, tak, aby móc zarządzać tymi zasobami w długoterminowej perspektywie strategicznej przeciwdziałającej zmianom klimatycznym.

Ponieważ uważamy, że świat bez głodu jest możliwy i dotyka godności każdego człowieka, w Europejskim Roku na rzecz Rozwoju oraz z okazji Expo Mediolan 2015, zobowiązujemy się stosować zasady oraz podjąć działania zawarte w niniejszej Karcie Mediolańskiej, które są zbieżne ze strategią państw członkowskich Organizacji Narodów Zjednoczonych, stawiającej sobie za cel zwalczenie problemu głodu do 2030 roku. Podpisując niniejszą Kartę Mediolańską deklarujemy swój konkretny i czynny wkład w realizację Celów na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, promowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Również i my jesteśmy odpowiedzialni za sprawiedliwą i zrównoważoną przyszłość.

PODPISY